

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Febr. 1878, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2,
om underdånig skrifvelse rörande närmare bestämmelser i fråga om de anteckningar, som i afseende på ledighet till äktenskap eller hinder deremot skola i vissa prestbevis intagas.*

Uti en inom Andra Kammarerna afgifven och till Utskottet hänvisad motion (N:o 138) har Herr *A. J. Enander* föreslagit, "att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela närmare bestämmelser till den i Kongl. cirkulärbrevet den 20 Januari 1865 gifna föreskriften, att i vissa prestbevis skola intagas de anteckningar, som i afseende på ledighet till äktenskap eller hinder deremot äro af nöden." Såsom skäl för detta sitt förslag har motionären åberopat hvad justitieombudsmannen i sin till denna Riksdag aflåtna embetsberättelse (pag. 62) och hvad 1877 års Lag-Utskott i sitt utlåtande N:o 11 pag. 3 anført, hvaraf framginge, att den ifrågavarande föreskriften vore genom sin knapphändighet så sväfvande, att den icke kunde åt bevisutgifvarne lemna en tillförlitlig ledning, att det sålunda vore åt deras godtfinnande öfverlemnadt bedöma, hvilka anteckningar böra verkställas, att mycket olika uppfattningar härutinnan gjort sig gällande, och att icke ringa olägenheter deraf kunde uppstå.

Kongl. cirkulärbrevet angående formulär för prestbevis den 20 Januari 1865 föreskrifver, att å sjette och följande rader af flyttningsbevis "skola

Bih. till Riksd. Prot. 1878. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 4 Häft.

intagas de anteckningar, som i afseende på ingånget äktenskap, ledighet der-till eller hinder deremot äro nödiga." Det åligger alltså bevisets utgifvare att pröfva och afgöra, hvilka anteckningar äro af nöden. Icke alltid torde detta vara lätt att afgöra. De anteckningar, som i kolumnen för anmärkningar rörande äktenskapshinder pläga förekomma i husförhörsböckerna, särdeles inom sådana församlingar, hvilkas folkmängd till stor del består af personer, som ofta ombyta vistelseort, äro — såsom för Utskottet uppgifvits — många och olikartade. För den ene finnes antecknad, att han är trolofvad, för en annan, att han uttagit ledighetsbevis, som uppgifves hafva förkommit, för en annan, att han någon tid ingenstädes varit kyrkskrifven, för en annan, att han en längre tid vistats utom kyrkskrifningsorten o. s. v. Redan den frågan, om alla dylika anteckningar äro nödiga, kan vålla villrådighet, och ännu mer den frågan, hvad som erfordras för att det förhållande, hvarom anteckningen handlar, får anses så till vida styrkt, att något afseende på den gjorda anteckningen bör fästas. Att t. ex. en anteckning om trolofning förtjenar afseende, då den åtföljes af sådana bilagor, som omförmälas i den utredning, hvilken förekommer i justitieombudsmannens förut åberopade em-betsberättelse, torde ingen bestrida; men säkerligen skulle mången pastor draga i betänkande att, om sådan bilaga icke kunde i pastorsarkivet återfinnas, eller om denna bilaga befunnes så till vida ofullständig, att den väl innehölle trovärdiga personers under edlig förpligtelse afgifna intyg, att i deras närvaro laga trolofning egt rum, men saknade ene kontrahentens eller ock giftomannens påskrift, lemna den i husförhörsboken befintliga anteckningen så utan allt afseende, att han meddelar obetingadt intyg om äktenskapsledighet åt den person, om hvilken anteckningen blifvit gjord. "Det är en allvarsam sak att lägga obehöriga hinder för en persons rätt att träda i äktenskap." Det är ock en allvarsam sak att lemna bevis om äktenskapsledighet åt en person, som redan ingått sådan förbindelse, som, till dess den blifvit lagligen upplöst, utgör äktenskapshinder. Att dock icke sällan händer, att de prestbevis som utfärdas innehålla i fråga om äktenskapshinder något för mycket eller något för litet, samt att detta förhållande i någon mån beror på obestämdheten i gifna föreskrifter, det har blifvit intygadt i de handlingar, som motionären i sin motivering åberopar, det blef ock under den diskussion, som vid sistlidne riksdag egde rum med anledning af föreslagna förändrade stadganden rörande äktenskapsjäf, i Riksdagens båda Kamrar erkänt äfven af sådana talare, som uppträdde såsom det då framlagda förslagets motståndare. Att många obehag och olägenheter kunna uppkomma deraf, om i prestbevis intagas flera eller färre anteckningar rörande äktenskapshinder än nödigt är, synes ock vara uppenbart. Sådant skulle tvifvelsutan mindre ofta förekomma, om mera bestämda föreskrifter vore gifna, hvil-

ket derjemte skulle medföra den icke ringa fördelen, att en hvar, som med bevisutgifvarens åtgärd i detta hänseende är missbelåten, kunde lättare pröfva, om åtgärden kan med hopp om framgång öfverklagas. Utskottet anser sig derföre böra vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela närmare bestämmelser derom, hvilka de anteckningar äro, som angående ledighet till eller hinder mot äktenskap skola jemlikt föreskriften i Kongl. cirkulärbrevet den 20 Januari 1865 i flyttningsbevis intagas.

Stockholm den 22 Februari 1878.

På Utskottets vägnar:

C. F. TOLL.

Reservation:

af Herr *Granlund*.
